

x[0] := 14;

y[0] := 1

x[1] := 28

y[1] := 48

x[2] := 50

y[2] := 41

x[3] := 40

y[3] := 25

3-ad rendű fapados bezier

```
#1 fapados
Bezier := proc(x,y)
  local f, g; #paraméterek
  local c; #plot
  f := t -> (x[0]·t³) + (3·x[1]·t²·(1-t)) + (3·x[2]·t·(1-t)²) + (x[3]·(1-t)³);
  g := t -> (y[0]·t³) + (3·y[1]·t²·(1-t)) + (3·y[2]·t·(1-t)²) + (y[3]·(1-t)³);
  c := plot([f(t), g(t), t = 0..1], thickness = 2);
  display(c);
end proc

> Bezier(x,y)
```

#alappontok -> 3-ad rendű polinom illesztése

with(plots)

3-ad rendű fullos bezier

#a fenti megoldást egészítsük ki 2 dologgal

#1: pontok névvel együtt

#2: konvex burok

BezierFull := proc(x,y)

```
  local f, g; #paraméterek
  local c; #plot
  local p0, p1, p2, p3; #szövegek
  local l1, l2, l3; #vonalak
  local pp; #pontok
  f := t -> (x[0]·t³) + (3·x[1]·t²·(1-t)) + (3·x[2]·t·(1-t)²) + (x[3]·(1-t)³);
  g := t -> (y[0]·t³) + (3·y[1]·t²·(1-t)) + (3·y[2]·t·(1-t)²) + (y[3]·(1-t)³);
  p0 := textplot([15, 5, 'P0'], align = ABOVE);
  p1 := textplot([29, 48, 'P1'], align = RIGHT);
  p2 := textplot([49, 42, 'P2'], align = LEFT);
  p3 := textplot([44, 25, 'P3'], align = ABOVE);
  l1 := line([ x[0], y[0] ], [x[1], y[1] ], color = blue);
  l2 := line([ x[1], y[1] ], [x[2], y[2] ], color = blue);
  l3 := line([ x[2], y[2] ], [x[3], y[3] ], color = blue);
  pp := pointplot([ [x[0], y[0]], [x[1], y[1]], [x[2], y[2]], [x[3], y[3]] ], symbol = circle);

  c := plot([f(t), g(t), t = 0..1], thickness = 2);
  display(pp, c, p0, p1, p2, p3, l1, l2, l3);
end proc

> BezierFull(x,y)
```

with(plottools)

4-ed fokú bezier képlet:

$$f := t \rightarrow (x[0] \cdot t^4) + (4 \cdot x[1] \cdot t^3 \cdot (1-t)) + (4 \cdot x[2] \cdot t^2 \cdot (1-t)^2) + (4 \cdot x[3] \cdot t \cdot (1-t)^3) + (x[4] \cdot (1-t)^4);$$

Függvények:

Darabonként összerakott fgv:

```
signum1 := x → piecewise(x < 0, -1, x = 0, 0, x > 0, 1)
```

2 módszer:

```
f := 2 · sin(3 · x - Pi) + 1  
g := x → 0.5 · cos(2 · x + 0.5 · Pi) - 2  
  
#helyettesítési érték  
evalf(subs(x = 2, f))  
  
evalf(g(2))
```

Plot konfiguráció: **with(plots)**

```
> plot(signum1, -50 .. 50, color = "red", labels  
= ["x-tengely", "y-tengely"], title = "Szignum fgv",  
gridlines, view = [-30 .. 30, -2 .. 2], linestyle  
= dashdot)
```

Viszsgálat (sima fgv!!):

folytonosság: *#1 Folytonosság szakadási hely
#iscont library segítségével*
readlib(iscont)

proc

```
iscont(fgv2, x = 1 .. 5)      #folytonos
```

```
iscont(fgv2, x = 0 .. 5)     #nem folytonos
```

```
discont(fgv2, x)
```

```
> fgv2 :=  $\frac{x^2}{(x-1) \cdot (x+2)}$   
  
> plot(fgv2)
```

határérték: *#2 fgv határérték
#limit függvény
#limit(fgv neve, hely, határérték típusa)*
=> `limit(fgv2, x = 1, right)`

=> `limit(fgv2, x = 1, left)`

=> `limit($\frac{1}{x}$, x = 0, left)`

=> `limit($\frac{1}{x}$, x = 5)`

> *#3 szélsőérték*

*#globális-lokális minimum-maximum
#maximize, minimize(fgv, változó neve)*

=> `maximize(fgv2, x)`

=> `minimize(fgv2, x)`

=> `maximize(fgv2, x = -20 .. 10)`

=> `minimize(sin(x), x)`

szélsőérték:

Deriválás:

#DERIVÁLÁS

- #függvény deriváltja: adott pontban húzott érintőegyenes meredeksége
- #mire használjuk?
 - szélsőérték megoldás,
 - érintőegyenes egyenletének felírása meredekségének
 - integrálás

```
f2 := x*y + x*cos(3*y + x)
```

```
diff(f2,x) df2 := diff(f2, x)
```

```
diff(f2,y) evalf(subs(x = 1, df2))
```

#magasabb rendű deriválás

```
diff(f2, x,y,y)
```

Taylor: #taylor polinommal számított közelítő érték
#nem lineáris függvény közelíthető egy polinommal

```
> #taylor sor
```

```
> f3 :=  $\frac{e^x - 1}{x}$ 
```

```
t3 := taylor(f3, x = 1, 10)
```

```
p3 := convert(t3, polynomial)
```

```
#taylor(fgv, változó neve és x0 kezdőpont, polinom fokszáma)
```

#a kapott p3 polynom mennyire jól közelíti az eredeti f3 fgv-t?

#egy adott pontban számítsuk mindkettő behelyettesítését

```
evalf(subs(x =  $\frac{\text{Pi}}{3}$ , f3))
```

-0.5000000005

```
evalf(subs(x =  $\frac{\text{Pi}}{3}$ , t3))
```

-0.4995669892 + O($\frac{1}{59049} \pi^{10}$)

Integrálás: #ha létezik primitív fgv: egzakt módon integrálható + határozott integrál számítható
#ha nem létezik primitív fgv: közelítő integrál: (mindig határozott integrált számítunk)

```
#library: student
```

```
readlib(student)
```

```
with(student)
```

```
# - simpson
```

```
# - trapéz
```

```
# - stb.
```

• #1.van primitív fgv.

```
f1 :=  $x^2 + 2 \cdot x + \frac{1}{x}$ 
```

```
int(f1, x)
```

#ln(x) az abszolútértékben!

#határozott integrál:

```
evalf(int(f1, x = 3 .. 7))
```

#parciális törtekre bontás

```
f2 :=  $\frac{x}{(x + 1) \cdot (x - 2)}$ 
```

```
int(f2, x)
```

> #parciális integrálás (szorzatra)

> f3 := $x \cdot \sin(3 \cdot x)$

> int(f4, x = 1 .. 3)

#2.Nincs primitív függvény

▶ #csak közelítő integrállal lehet kiszámolni

> $f1 := \frac{\exp(x) - 1}{x}$

> $tr := \text{trapezoid}(f1, x = 1 \dots 5, 10)$

> $\text{evalf}(tr)$ ▶ $\text{int}(f1, x = 0 \dots 1, y = 0 \dots 1)$

▶ #Alapcsomag: trapéz és érintőformula

#trapezoid(fgv neve, tartomány, részek száma)

=
> #simpson formula

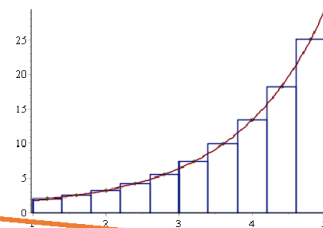
#simpson formula

$sm := \text{simpson}(f1, x = 1 \dots 5, 10)$

=
> #a student csomagnak van egy Calculus nevű alcsomagja, amiben van egy ApproximateInt() fgv.

> $\text{Student:-Calculus1:-ApproximateInt}(f1, x = 1 \dots 5, \text{method} = \text{simpson}, \text{partition} = 10, \text{output} = \text{plot})$

$\text{Student:-Calculus1:-ApproximateInt}(f1, x = 1 \dots 5, \text{method} = \text{midpoint}, \text{partition} = 10, \text{output} = \text{plot})$
#Legpontosabb

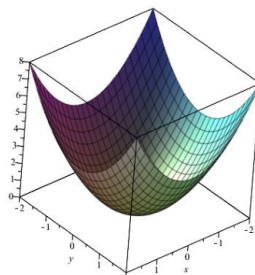
Plot3D:

> #többváltozós fgv:

$f1 := x^2 + y^2$ #forgáspároloid

>

> $\text{plot3d}(f1, x = -2 \dots 2, y = -2 \dots 2)$

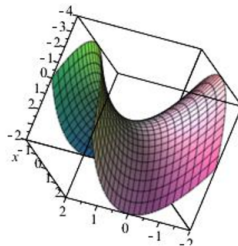

with(plots)

• #nyereg

$f2 := x^2 - y^2$

• $\text{plot3d}(f2, x = -2 \dots 2, y = -2 \dots 2)$

Animáció:

with(plots)

> $\text{animate}\left(\sin\left(x + \frac{p}{15}\right), x = 0 \dots \pi, p = 0 \dots 30, \text{frames} = 200\right)$

p=0..”elmozdulás maximuma”

> #f(x)+a függőleges, f(x+a) vízszintes

> $\text{Interactive}\left(\sqrt{x^2 + y^2} \cdot \sin\left(\frac{1}{10}\right) \cdot i\right)$

konzol input:

#input bekérése terminálról

#lnko és lnkt gyártása

#lnko eljárás, 2 egész számot vár párbeszédpanelből és visszaadja az lnko-t és az lnkt-t.

#Ha nem egész számot kap, hibakezelés

lnko := **proc**()

local **n, m, o, t**;

n := **readstat**("Add meg az első egész számot");

while not(*type*(**n**, *posint*)) **do**

n := **readstat**("pozitiv egész legyen!!");

od;

m := **readstat**("Add meg a második egész számot");

while not(*type*(**m**, *posint*)) **do**

m := **readstat**("pozitiv egész legyen!!");

od;

o := **igcd**(**n**, **m**);

t := **ilcm**(**n**, **m**);

print("legnagyobb közös osztó:", **o**);

print("legnagyobb közös többszörös:", **t**);

end proc

lnko()